

CLEVELANDSKA AMERIKA

Naročnina
\$2.00
na leto.

Clevelandska Amerika
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO.

NO. 1.

CLEVELAND, OHIO, V TOREK 3. JANUARIJA 1917

VOL. IV.

Mestne novice.

—Korjari Kogjar, ki je na bojni večer ustrelil svojo ženo, leži sedaj na smrtni postelji.

RAZNE NOVICE.

—Ameri rojaka Lovrenca, ki je prej bival v Ohaju in se zadnje čase selil v Collinwood, in ki božični večer ustrelil svojo ženo, smo že zadnjič poročali. Sedaj se je izvedelo, da je Korjari zastupila kri, ki jo je Lovrenca ustrelil. Korjari leži v Glenville bolnišnici. Najbrž bo že izdihnil ko pridejo te vrstice med rojake.

—East Ohio Gas Co. bo presenčila svoje grozje, namreč, da bo zaprla ves umetniški svet 17. januarja. Ta dan namreč steče pogodba z mestom, in ker mesto ne dovoli, da bi plinova družba računala na 75 centov za 1000 kubičnih čevljev plina, pač pa ji dovoli samo 75 centov, je plinova družba naznanila svojim delavcem, katerih je nad 1000 zaposlenih, samo pri izdelavi umetnega plina, da jih ne bo več rabila po 17. januarja. Mayor Baehr se je izjavil, da je to samo "bluff" in pravi, da grozja plinove družbe, da se jo lahko s sodno pripravi, da ne zapre umetnega plina. Mesto se je že začelo pogajati z električno družbo, na kakšno ceno bi dajalo luč mesta za velike nove obločnice. Za stare obločnice je mesto dosedaj plačevalo nekaj čez 54 dolarjev za vsako luč na leto, dočim po novi pogodbi plačuje en dolar manj na luč.

—The Cleveland Cliffs Iron Co. je dolžna okrajni Cuyahoga na en milijon dolarjev na davila. Ta družba se vedno zvija, kadar je treba plačati davke. Penji da je inkorporirana v državi West Virginia, da ima svoj poslovanje v Michiganu, v Clevelandu pa ima samo svoje urade. Enkrat je že prišlo do sodebne glade davkov, pa je Komisija izgubila in je morala plačati nad 200 tisoč dolarjev. Ta sodeba, ki jo sedaj dolguje, se je nabrala od poslednjih petih let.

—Mestni svet se posvetuje, kako bi pristigli krepilje oim trgovcem, ki dajejo obleke manj premožnim na odplačila. Taki trgovci se naprej intabulirajo na delavske plače, in kakor hitro ni plačan vsak terz ob svojem času, pa mora oblačila izročiti obleko nazaj in obleko tega zgubi se ves denar, ki ga je plačal za obleko. Poleg tega pa taki trgovci za obleke navzven visoke cene za niti vredne obleke.

—Ker namerava naš dolgoletni in vestni raznašalec, Mr. Ivan Lah odpotovati v staro domovino, kjer si hoče odpočiti na stara leta, kateri odpoček je posteno zaslužil, bo s tem izpraznjeno mesto raznašalec "Amerike". Upravištvu, torej, moza, ki bi prevzel Lahov posel. Prednost imajo stari ljudje, posebno pa oni, ki so v Clevelandu poznani z vsej zastanih kjer bivajo Slovenci. Zahteva se postenost in iznajdnost, ki je prva stvar pri raznašanju lista. Oglašajo se samo taki, ki resno mislijo, da prevzamejo za vedno lahek, ki je tak da se pri njem ne bo morja vedno meniti. Misa bi bil odzav.

do 12 ur hojo na dan. Raznaša se po mestu, Newburgu in Collinwoodu, in sicer štiri dni na teden, za vsak list dva dneva. O vseh drugih točkah kakor o plači, drugem delu in ugodnosti se razgovori ustmeno. Le oni, ki resno mislijo na to mesto, in upajo, da bodo vestni in točni, se naj zglasijo. Vse podrobnosti izveste v našem uradu.

—Kitajci, katih je v Clevelandu kakih 250, so ustanovili svojo družbo, ki se imenuje Hip Sing Tong. To društvo je zelo razširjeno v New Yorku in je znano po večnik pobojih, ki se dogajajo med člani. Ko so vprašali tukajšnje Kitajce, zakaj se njih društva vedno pretepajo eno z drugim, so dejali, da pomenijo ti boji ravno toliko kot boji umiških delavcev z skabi v Ameriki.

—Nas naročnik, Mr. Joe Mohr iz West Side, je daroval za siromasne stražarje v Pen. en dolar. Stena hvala.

—Opozarjamo na veselico društva "Balkan", št. 133 S. N. P. J. ki ima svojo veselico v soboto, 7. januarja v Peerzovi dvorani na E. 79 St. blizu Woodland ave. Društvo se je izbralo izvrsten program, in se posebno opozarjajo bratje društveniki od drugih društev S. N. P. J. da se obilno nedeležijo veselice tega društva, ki je tako napredno. Čisti dobicek je namenjen za društveno blaginjo. Če imate kaj toka posetijo v obilnem številu na veselici. Vstopnine je samo 25c, za kar se doli pivske tikete. Na svidenje torej 7. januarja na veselici društva "Balkan".

—Se nekaj sto patik imamo zalogi, ki bodo po kmalu posle. Opozarjamo terej one, ki so letos se brez pratike, da se zgledajo pri nas a nje. Tu di gg. zastopnikom jih se nekaj lahko posljemo. Pisite takoj, da ne bo prepozno.

—Mesto Cleveland hoče na vsak način rasti raki in narasti na en milijon prebivalcev do leta 1920. V ta namen si izmisli trgovska zornica v našem mestu vse močee načine, kako bi napredovalo mesto. Znano je bilo dosedaj, da se marsikaka stvar je dobi v Clevelandu in se moč naročevati iz drugih mest. Trgovska zornica je pozvala sedaj vse one, ki bi kaj želeli, da bi se dobilo tudi v Clevelandu, naj ji naznanijo svoje želje in preskrbljeno bo, da pridejo v Cleveland vse take trgovne, katerih sedaj se nimajo.

Nova lala.

—Nizza, 30. decembra. Tukajšnji postopaki v obeh raznih grofov, baronov in markizov so si zmislihi novo šak. Ker jim je predolgčas so dobili 50 podgan, katere so spustili v veliko areno. Potom so pa najeli nekaj žensk, ki so morale podgane poloviti. Za vsako podgano je bilo plačani 400 frankov. Vstopnine k tej igri je veljala 25 frankov. Nekateri ljudje res ne vedo več kaj bi delali v življenju. V tej igri lenobi se sedaj drži s podganami. Pač žalostno znamenje.

Anarhist.

—London, 31. dec. Tukajšnja policija je zopet prejela večje število anarhistov, ki katolično in molitveno molijo, da bi jih ne bi bilo.

Novi nemiri.

—Sedajna portugalska vlada je baje v zelo slabem položaju, in kralj se lahko vrne.

IZ INOZEMSTVA.

—London, 31. dec. Iz Lizbone se poroča tukajšnjim časopisom, da so nastli med prebivalci dežele, posebno med delavci veliki nemiri, ki se vedno bolj razširjajo. Javno se grozi sedajni vladi, ki je preganjal kralja. Angleški poslanik je svoji vladi brzojavil, da je položaj zelo resen, pristavil pa ni, če naj pošlje angleška vlada kaj bojnih ladij na pomoč. Iz Pariza se poroča, da se sedaj vlada niti na vojsko niti na mornarico ne more zanesti. V glavnem mestu Lizbonu so dobili skrivno družbo, katere namen je postaviti pregnanega kralja Manuela zopet na prestol. Zaprl so kolovodje te zapore.

—Rim, 31. dec. Strajke italijanskih železnikov uslužbenecv, o katerem smo poročali, da bo v kratkem zbruhnil, se najbrž ne bo vršil, ker sedaj so železničarji razdeljeni v dve stranki, ki se nikakor ne morete zjediniti.

—Barcelona, Španija, 31. dec. Včeraj se je tukaj pričel strajk mestnih voznikov in nakladarjev. 12.000 ljudi je opustilo delo. Ves vozni promet v mestu je bil radi tega ustavljen.

—Bombay, Indija, 31. dec. Položaj bombajev trgovine je precej na slabem. Dosedaj je prišlo 300.000 bal bombaja manj kot lansko leto. Skupni pridelek bombaja v Indiji bo letos znašal samo 2.500.000 zalvojev, mesto 3.200.000.

—Mulieux, Francija, 31. dec. Francoski zrakoplovec Eafford in njegov spremljevalec Polasta padla včeraj naenkrat iz zrakoplova na tla, ko se je stroj dvignil komaj 50 čevljev visoko. Oba moža sta bila na mestu mrtva.

—Berolin, 30. dec. Veliko senzacijo je tu zbudila aretacija "grofa" Matternicha. Aretacija se ni izvršila vsled nedolžnega sumu, marveč pravi obtožnica z yso odločnostjo, da je "grof" svoje ime in ugled za to zlorabljal, da je veliki bandi goljufivih igralcev donasal živce, da so jih izželi. Tega plemenitnika pa toži tudi londonški juvelir, ki pravi, da mu je pod napacnimi prevezami izmaknil več tisočev sterlingov vredne zlatnine.

—Reggio di Calabria, 31. dec. Velikanski ogenj je danes razdejal luko Mesina in večina hiš, ki so bile lesene, je zgorelo. Vsaka brozjavna in telefonska zveza z Mesino je pretrgana. Med gorečimi poslopji je tudi kolodvor, pošta in brozjavni urad. Poročilo o požaru je prinesla neka ladja, ki je ob začetku požarja zapustila luko. Vlada je pozvala vojskavo na pomoč, da skrbi da se ogenj ne razširi tudi na druge mestne dele.

Smrt pri obhajilu.

—Petrograd, 31. dec. Cerkovnik tukajšnje luteranske cerkve, kjer ljudi obhajajo grozno vnom, je včeraj naredil grozno pomoto. Mesto, da bi pripravil vino je pripravil hud strup neke krasne, katero so potem verniki pri obhajilu zauživali. Trile takeri smrti dočim v Petrogradu.

Drzen zrakoplovec. Iz delavskih krogov. Poziv naročnikom. Otroci roparji.

—Zrakoplovec Arch Hoxsey je preletel goro Mount Wilson, šest tisoč čevljev visoko.

VELIKI USPEHI.

—Los Angeles, Cal., 31. dec. V, jako ugodnem vremenu je danes Arch Hoxsey preletel iz Pasadena čez Mount Wilson, ki je visoka nekaj čez šest tisoč čevljev. Zrakoplovec se je dvignil 100.50 čevljev visoko, torej je bil še 4000 čevljev nad najvišjim vrhuncem gore. Več častnikov zvezne vojske, ki so bili tam navzoči se je izrazilo, da je Hoxsey dokazal, da se lahko s pomočjo zrakoplovov prepeljava vojskovo preko gorovja. Poročnik Boller je dejal, da s 1000 zrakoplovi, kakor ga ima Hoxsey bi se lahko prepeljalo 10.000 vojakov preko evropskih Alp. Omenjeni zrakoplovec je v 28 minutah preletel pot, ki je bila dolga 34 milj. Ko je prišel zopet do di, je dejal: Grozno mraz je zgoraj. Skoro nisem mogel več držati, ko sem plul nad vrhuncem. Vendar je veliko lažje preleteti goro ki meri 11 tisoč čevljev, kakor pa priplezati na tako goro.

—Med drugimi zrakoploveci, ki se mude tukaj je tudi znan francoski zrakoplovec Latham, ki bi skoro prišel ob življenje. Stroj nekega zrakoplovca se je zaletel v žičnati plot in Latham je hotel, da reši stroj, katerega je zgrabil, ker je pa zrakoplov imel preveliko brzino, da je udaril z vso močjo, da je Latham obležal. Le malo je manjkalo, da ga ni stroj, telet 900 funtov, z vso silo zalval v glavo.

—New Orleans, La., 31. dec. Zrakoplovec John Maisant se je dvignil včeraj 4000 čevljev visoko nad morjem in sicer ravno v istem času, ko je divjal velikanski orkan v zalivu: deset minut se je Maisant bojeval v zraku z vetrom, ki je dirjal 50 milj na uro, končno se mu je pa vendar posrečilo priti zdravi na zemljo.

Naseljenci v Canadi.

—Winnipeg, Man., 31. dec. Komisar za naseljevanje poroča, da je prišlo letos 350.000 oseb v Canado, izmed katerih je bilo 150.000, skoraj polovica iz Zjedinenih držav.

Najvišja nagrada.

—Amerikansko blago se vedno bolj razširja v Evropi in si pridobiva vedno večje simpatije. Blago, ki gre v Evropo, narasča čimdalje bolj. Naše blago je v mnogih ozihrh toliko več vredno od drugih, da je dobilo mnogo najvišjih priznanj, od raznih krogov. V krasni razstavi v Aleksandra palači v Londonu in pri veliki razstavi v Bruslju, lanskega leta, je dobilo Trinerjevo ameriško grenko vino največje darilo in zlato kolajno. To je nov dokaz o izvrstnosti ameriških izdelkov. Izdelovalec tega vina pa pravi, da največje darilo, ki ga more dobiti, je priznanje ljudji, ki živijo to vino. To zdravilo, Trinerjevo ameriško grenko vino je zanesljivo sredstvo za vsakovrstne želodčne bolezni, za živce, za kti in je dobra obramba proti neprehajnosti. Po lekarnah Jos. Triner, 133 - 39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Krasen vzorec kodljate v Vam priložiti.

—Grozovita razstrelba parnega kotla v Pittsfieldu, Mass. je povzročila smrt 15 delavcem.

NASELJENCI.

—Pittsfield, Mass., 1. jan. Grozovita razstrelba se je pripetila danes v tovarnah Morewood Ice Co. v tem mestu. Dvanajst delavcev je bilo na mestu ubitih, 3 so umrli pozneje v bolnišnicah za ranami. V okoli dvajset jih je dobilo več ali manj nevarne poškodbe. Večina onih, ki so bili mrtvi na licu mesta, je bilo raztrganih na drobne kosce. Dva izmed ubitih sta Amerikanca, a ostali so vsi Poljaki ali pa Italijani. Razstrelba se je pripetila, ko so se delavci posedli okoli kotla, da bi se pogreli. Razstrelba je bila tako grozna, da je nekega ubitega delavca neslo 150 čevljev daleč predno je padel na tla, nekega drugega pa 100 čevljev. Vse tovarniško poslopje je grozovito poškodovano.

—Tekom poldneva se je mestni svet zbral k posebni seji, da določi in ukrene vse potrebne za otroke in udove pomorjenih. Mesto je darovalo takoj \$5000 in razni trgovci v mestu so takoj prisnili \$5000. Uradniki družbe, kjer se je pripetila razstrelba, dosedaj se niso ničesar darovali. Kompanija pravi, da nikakor ne more povedati, kako se je razstrelba pripetila. Samo to pravijo, da so državni nadzorniki in pregledovalci kotlov zapovedali, da se morajo kotli nekako spremeniti, in takoj ko so kotli poslovali po teh izpremenbah je nastala razstrelba.

—New York, N.Y., 30. dec. Vsak dan prihaja večje število naseljencev v Zjedinjene države. Prostori na Ellis Islandu so jako veliko premajhni, da bi mogli prenočiti vse naseljence. V tem času jih je na otoku kakih 2800, ki čakajo, da bodo pregledani. Na parnikih pa jih čaka še tisoče drugih. Uradnikom naselniškega urada je nerazumljivo, zakaj prihaja toliko ljudi v Ameriko, ker je vendar znano, da niso baš najboljši časi sedaj tukaj. Tekom treh dni je naselniški urad izključil 800 naseljencev, ki so bili deloma bolni, deloma nesposobni za izkrcanje ali pa so imeli opraviti s kakimi ljubezenskimi stvarmi. Zanimiv je slučaj nekega Hoffmana, ki je prišel iz Berlin. Slednji se je oženil pre 19 leti. Njegova žena mu je pobeignila pred 16. leti in Hoffman je zastoj čakal, da se povrne. V neki berlinski bolnišnici se je seznanil z neko strelkinjo, s katero se je hotel tudi poročiti. Odšel je naprej v Ameriko, si prislužil denar, da je ona še za njim prišla, nakar je pri uradnikih v New Yorku, ki izdajajo poročna povelja, povedala vse, kako se je zgodilo. Urad mu je dal dovoljenje za novo poroko. Ko je pa to zvedel naselniški komisar Williams, ki je pravi paša na naselniškem otoku, je zahteval deportacijo obeh. Priročila sta se v Washington. Enako kruto bodo izpolnjevali novo poročilo, ki zahteva od vsakega naseljence, da prinese \$25 s seboj, kadar odima tega darjaja.

—Skoro smo na koncu leta 1916. Še nekaj dnij, pa bode mo pisali 1917. Pogovorimo se torej nekoliko z našimi cenjenimi naročniki, ki so nam bili celo leto verni in dobri prijatelji.

—Celo leto je naš list "Clevelandska Amerika" vestno vršila svojo časnikarsko dolžnost po najboljših močeh, katere smo mogli uporabiti. Dvakrat na teden je prihajal v hiše naših naročnikov in prijateljev ter jim donasal žalostne in vesele novice, jih poučeval mnogo koristnih stvari za življenje, pri našal je lepo podučno berilo, svaril in navduševal, kjer je bilo potreba. V prvi vrsti je list namenjen clevelandskim rojakom, katerih štejeemo toliko tisočev v naši naselbini. Dobre, vestne in točne, mestne novice so skrbele, da so se rojaki informirali o položaju v naselbini, društvom so pripomogle k boljšemu delovanju ter sploh pripomogle tudi po širni Ameriki, da rojaki povsod zvedo, kako živimo in delamo v Clevelandu.

—Izpuštili smo vedno vse osebne boje, v ostro polemiko se nisimo nikdar podajali, ravnali smo se po geslu: Vsakemu svoje! Kdor naredi dobro, je hvalje vreden, kdor slabo, je graje vreden. Tako smo vedno delali. Mesto bičali so zale, taval v druge in delali zdrabe, nihče nam ne more tega očitati. Z mirno besedo smo vedno povedali svoje. In tako je bilo zadovoljstvo na vseh straneh, zadovoljni smo bili mi, zadovoljni so bili naši naročniki, ki so se danzadnevom oglašali in vpisovali kot novi naročniki. Če pogledamo na zaključek lanskega leta in na zaključek letošnjega, moramo priznati, da se je v enem letu naš list samo v Clevelandu pomnožil za čistih 300 novih naročnikov. To kaže, da je pisan list v pravi smeri, da je list pisan za vse.

—Pa tudi drugje, po širni Ameriki, skoro v vsaki državi, kjer prebivajo Slovenci, imamo svoje prijatelje, svoje naročnike. Od vseh strani se priključujejo. Z listom je vsakdo zadovoljen, če ga le dobi v roke. To nas veseli in navdaja z zaupom, da smo na pravi poti, da bomo le po tej poti napredovali.

—Na tem mestu torej izreka mo našo srčno zahvalo vsem našim številnim naročnikom, tako v Clevelandu in okolici, kakor tudi po celi Ameriki. Ob jednem pa prosimo vse one, katerim je naročnina potekla, da se nas spominjajo in naročijo še naprej. List smo letos večkrat, zadnje mesec skoro vsakih štirinajst dnij, razširili na osem strani, kar je seveda vedno združeno s stroški. No, reči moramo, da naši naročniki rečno plačujejo svojo naročnino, za kar jim gre naša hvala. Ohajbnjemo pa, da se bode mo tudi v novem letu ravno tako trudili kot dosedaj, da ohranimo list na isti podlagi in na isti višini dobrega časnikarstva, kot je bil dosedaj. Poleg dnevnih novic, dobrih člankov in novic iz starega kraja, se bodejo tudi sedaj vrstile lepe vesti. Ko se konča "Satan in Ilkarijot" pričbimo svetovno znani roman od Victor Hugo, najboljšega francoskega romaniopisca, z imenom "Les Misérables", predstavljeno nalašč za naš list. Pa o tem drugič. Za vsakega naročnika, ki nam pošlje svoj list, bomo dali 10 centov.

Otroci roparji.

—Brooklynski sodnik je obsodil roparje, ki so kradli otroke starišem, na 49 let ječe.

NAJMANJŠA KAZEN.

—New York, N. Y., 29. dec. Včeraj so bili po sodnika Fawcetu v Brooklynu obsojeni trije Italijani, ki so kradli otroke starišem, na ne manj kot 25 let in na ne več kot 49 let in 10 mesecev ječe. Sodnik Fawcet je označil rop otrok kot eno najstrahotnejših hudodelstev, ki se dandanes dogajajo. Potem se je pa obrnil proti Mariji Rappi, ki je ukradla dva otroke, in dejal: Celo divje zverine imajo več ljubezni do svojih mladičev kot vi, ki ste ljudje. Vi ste sami mater, pa nimate v sebi prav nobene materinskega čuta. Zena, kakor ste vi, so ljudska kazen in šiba ljudij, katero bi se moralo iztebiti kakor golazen in gad jo zalega. Mati je delo stvarjenja, ki je vredna največjega spoštovanja, in vi, ki kradete materam otroke, o katerih veste, da so starišem najdražji, kako bi vas torej mogel imenovati? Vi počenjate največje hudobije na svetu, ki so sploh močee. Zena kakor ste vi, so prava kazen za ljudi.

—Ko so pozneje prisnili sodnika roparja Patenza, je sodnik dejal, da mu je zelo žal, ker ni mogel izreči smrtne obsodbe nad takim roparjem, ker zločin rop otrok je ravno tako velik, kot bi kdo umoril žilveško življenje. Patenza je ukradel nekega otroka starišem Long, katerim je pozneje pisal, da otrok ne bo živel dva dnij, ako oče ne pošlje \$15.000 v gotovini. Poleg tega je pa otročji ropar Patenza še zagrozil starišem, da jim bo poslal po pošti glavo otroka, če ne dobi zahtevanega denarja.

—Ogromna množica občinstva se je nabrala v sodniški dvorani, ko se je izrekla obsodba. Nekateri so se celo spozabili in so hoteli udreti pred sodnika, da bi se polastili otročjih roparjev. Hoteli so jih v sodni dvorani linčati.

—Čudno pri tem je vedno, da edini Italijani, ki ropajo otroke drugim starišem, da pozneje izstisnejo veliko odškodnino starišem. Zatorej bi morala naselnska oblast posebno paziti na to golazen, ko prihaja v Zjedinjene države, da jih natančno preišče. Italijani povzročajo največ hudobij v Zjedinih državah, vendar jih naselnske oblasti najraje spuščajo v Ameriko.

Proti Rooseveltu.

—Washington, 31. decembra. Različni glasovi so se pričeli oglašati proti Rooseveltu in njegovi afrikanski ekspediciji. Nekateri senatorji in kongresmani bi radi zvedeli, kdo je plačal Rooseveltu pot v Afriko, da je šel na lov. Siro se govori, da je Roosevelt dobil plačano svojo pot od državnega oddelka, in da znaša vsota za njegovo potovanje okoli milijona dolarjev. Kar je pa postal zoologičnem oddelku ni ni vredno nič stoto.

"AMERIKA"

— Izbija v tisk in petek —
— Izbija: Slov. tiskovna družba
— Amerika —

Naročnina:
ZA AMERIKO: \$3.00
ZA EVROPO: \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti: \$0.50
Posamične številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo in ne vračajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošiljajo na:
Tiskovna družba "AMERIKA"
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandka AMERIKA"
Issued Tuesdays and Fridays
— Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation.)
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
(Krajinari) in the City of Cleveland
and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Cuy, Princeton 1977 R.

"Entered as second-class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio
under the Act of Mar. 3, 1879."

No. 1 Tue. Jan. 3rd Vol. IV.

88

Delavec-clovek.

Delavec in clovek.

Po listih čitamo o dobrih delcih in o dobrih delavskih plačah, dasi sami vidimo, da je delo slabo, in da se plača skoro znižuje radi slabega dela; nadalje čujemo govoriti tudi o pravice gazijo, pripovedujejo nam o svobodi, ki je za vse enaka, dasi smo trdno prepričani, da je svoboda oseba last samo nekaterih izvoljenih. Z eno besedo: Velika je razlika med tem kaj se piše in govori in med tem kaj se godi in dela.

Mnogokrat smo že pisali o strajku v Westmoreland Co. Pa. kjer je bilo svoje dni zapuščenih, in kjer sedaj strajka tudi na stotine naših bratov Slovencev, a ne mine skoro dan, da se ne bi poročalo o novih krivcih, o novih hudo delstvih od strani kompanijskih priganjencev.

Če se ne motimo, ima koristi v pennsylvanski rudnikih sam senator Penrose, ki je v washingtonskih krogih na jako odličnem mestu, kjer je senator in dela v tej senatorski časti — postave za naše države. Kakšne so te postave, se najbolje vidi — v pennsylvanski rudnikih. Da bolj natančno pojasnimo položaj, ki vlada v onih krajih, najavedemo sledeči stvari:

Nedavno tega, ko je umrl v premogarskem, strajkarskem okraju premogar in doslužen vojak, John Cambell. Njegovi tovariši so hoteli, da ga spremljajo do groba, toda prej so morali vprašati sodnika, če jim je dovoljeno, ker v strajkarskih okrajih je prepovedano — nositi — oja čuda — ameriško slavno zastavo!!!

Kakor hitro je bilo telo izročeno materi zemlji, so se pogrebi morali raziti, ker ni dovoljeno hoditi v mestu v skupinah. Zabrano je glasno peti in govoriti. Sedaj se čuje, kaj se v Westmorelandskem okraju dogaja, če se

landskega okraja, ki so izdali injunckions, katere jemljejo delavci svobode in pravice, zadržane vsem ljudem po državi postavih, dasiravno so to naredili v korist in na željo premogarskih družb, po katerih milosti so postali sodniki. Mi ravnotako oprostimo lopovom, razbojnikom in anarhistom in ostalim hlapcem premogarskih družb, ki sode na stranito in ponižanje človeštva postavili v službo kompanistov, da delajo krivico moškim, ženam in otrokom, ki se morejo braniti, katere mečljejo iz hiš na prosto, jih napadajo in pobijajo ker so s mirnim strajkom hoteli prisiliti premogarske kompanije, da jim dajo zadostno plačo za njih delo in življenje.

Oprosti jim Gospod, oprosti jim Gospod! oprosti jim Gospod! oprosti jim, ki jim pomagajo, lastnikom premogokopa, onim, ki imajo od tega svoj del, njihovim družinam, ako so njih roke krvave od krvi delavskih žuljev, ki so podli umorjeni v boju za delavsko svobodo in pravico.

Oprosti jim Gospod, oprosti premogarskim baronom, ki upotrebljajo denar, katerega smo mi preskrbeli kot sužnji v njih službi, da nas prisilijo, da se vrnemo na delo pod stariimi pogoji, pod katerimi ni mogoče živeti. Oprosti, Gospod, premogarskim baronom, ki se šopirijo po zlatih palačah, zidanih z našo krvjo, nas so pa sunili v kolibe, v katerih smo živeli in plačevali visoko najemnino, živeli kot dobrovoljni sužnji premogarskih baronov.

O, Gospod, mi oprostimo mi oprostimo lastnikom rudnikov, radi katerih trpimo glad in žejo, mi, žene in naši siromašni otročki, v borbi za svobodo, ki pomeni za nas vsakdanji kruh.

Mi vemo, o Gospod, da si ti Bog siromašnih, potlačanih; hodi nam torej pomoč v našem boju za pravico in svobodo. Navdajni nas s pogumom in močjo, pomagaj nam, kakor si pomagaj velikemu vojskovodji Geo Washingtonu, ki se je boril za neodvisnost, kakor si pomagaj Abrahamu Lincolnu, ki se je boril za enakost ljudi — o Gospod, dobri veliki Bog, pomagaj nam, pelji nas do zmage — Amen!

Poglejmo okoli sebe. Okrožujejo nas krasne hiše, bogate palače, katerih vrhovi se dvigajo visoko, visoko gor, pod nebo, da jim skoro ne moremo videti do konca. Poleg nas dle polne železnice, med nami, pod nami, nad nami, v vozovih sede ljudje, ki žele, da so čimprej iz ene ulice mesta v drugi.

Silni ropot velikanskih strojev v tovarnah nas skoro oglušuje, dim iz velikih in orjaskih dimnikov, nam seda na pljuča, no — saj iz teh pljuč pride vse kar potrebujemo...

Danes moremo iz najboljši oddaljenega mesta brzojaviti svojim dragim našim uspeh, našo nepričakovano srečo, težko žalost, vse, vse, in to za malo svote denarja. Na telefon govorimo s prijatelji, ki so daleč od nas, naročujemo si si tako prihranimo denar. Iz vsega tega sledi, da je človeštvo silno, silno napredovalo in se sedaj napredujemo vsak dan. Ko pa clovek o vsem temu premisli, urine se mu nehoti sledeče vprašanje: Kdo je pa vse to naredil?

In edin odgovor na to vprašanje je: Delavec.

Ta velikanski svet, kot ga imamo dandanes, vse je naredil oni stvar, zamazani blatni, črni in odrti — vse to je on naredil. Vse je šlo skozi njegove roke, v vsem tem leži tudi njegov znoj, njegova kri; poleg teh velikanskih izumov je marsikateri delavec umrl, pustil svoje življenje. Vse današnji napredek ste naredile samo dve sile: Um in delavske strage. Um, je za svoj razvoj, še precej dobro plačan, dočim delavske strage, ki so izvedle in razširile ter uresničile um, te pa dobivajo toliko, da živijo, da ne umro, a delavsko trudo, ki jo dajejo, ne dobijo nobenega odnosa.

Delavecem, njegove človeške časti, njegovega ponaša? Ali ni stranota v stoletju narédka, v stoletju "prave svobode"?

Delavstvo so prizadeva, da si izboljša svoj položaj, bori se za človeške pravice. In zmaga! bodejo končno.

*Zetavo odpravila nas generalni poštar Hitchcock deficit, ki ga i mavsakoleto zvezina pošta. Mesto, da bi upeljali paketno pošto in bi tako z enim mahom pri pošti obogatili, pa upeljavajo eno centna pisma: Pregovor pravi: En vinar pameti in en cent nemarnosti.

*Glas Svobode v Chicagi je na rob propada. Tako čivka in javka v svoji zadnji izdaji. Prosi za delnice. Na kolienih joka za podporo. Sedaj se šele vidi, kako pametni postajajo ljudje in povsod odmetajo to nepotrebno kunjoo časnikarstva.

*In ko se končno vendar zgodi, kar pravi omenjeni list v zadnji izdaji, da bo prenehal izhajati, tedaj smo prepričani, da ne bo nihče točil grenkih solz za blatom v onem listu. Zapel pa bo vsakdo: Te Deum laudamus, ker bo rešen kuge, ki sramoti vse Slovence v Ameriki.

*Famozni ex-delegat iz Newburga napada vsa newburška društva v omenjenem listu. Za ta napad upamo, da mu pošten newburški rojaki navijejo usesa, kot se mu spodobi.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Zanjke nastavljal. Zaprizeženi lovski čuvaj Ivan Osel je zasacil nedevno samskega delavca Franca Križarja iz Gornjih Pirncev v lovskem revirju Šmartinske lovske družbe kako je nastavljal zanjke za fazane in jerebice. Križar se je izrazil da je polagal zanjke, ker to stori tudi mnogo drugih.

Umrli so v Ljubljani: Amalija Sajovic, hči mizarkega pomočnika, 16 mese. — Melhijor Holzgethan, c. kr. domobranski stotnik, 38 let, se je ustrelil. — Fran Jurman, delavec, 30 let.

Ubil se je v Mengšu posestnik in mizar Kobilca.

Tukajšnji hotel "Slon" je kupila akcijska družba papirnic "Leykam-Dol" za 700.000 kron. Dosedajna lastnica gospa Josipina Gnesda, se preseli na Dunaj. Ravnatelj hotela bo sedanji rastavratel Šmidt.

Huda zaušnica. Janez Mlačnik je ponoči dne 30. julija blizu neke gostilne v Gor. Gmeljnih ležal pod lipo. Iz te gostilne je prišlo nekaj fantov, ki so opazili ležečega Mlačnika. Ker ga je neki fant poneznal, se je ta jezil. Tedaj pa pristopi Janez Kališ iz Sred. Gmeljnov ter mu priloži več zaušnic na levo uho s tako silo, da mu je bil pretrgan hobič. Obdolženec, ki ne tají dejanja, je bil obsojen na dva meseca težke ječe.

Zločin blaznika. Iz Roba poročajo: V soboto zvečer je mlinar Rudolf Mihelčič, ki ima v najemu Jakličev mlin, svoji ženi v hipni blaznosti obsekal obe roki in sebe na glavi ranil s sekirjo. Najprej je s sekirjo zamahnil po sebi. Ko je žena skočila k njemu, da bi mu zabranila še hujše, jo je zagrabil za lase in mahnil s sekirjo trikrat po levi roki in potem po desni, kjer ji je odsekal prste, dve rani ima na glavi in dve na vratu. Nato jo je vleklo do vode in jo pahnil v vodo. Ko se je rešila iz vode, jo je prijel in jo tiral k gospodarju Jakliču in jo pustil tam z besedami: "Tu jo imate, pa jo živite!" Ko se je vrnil, je dobil v mlino neko žensko, ki mu je komaj ušla, ko jo je lovil s sekirjo. Otroci, pelero v starosti dveh do osem let, so že prej dobili do sosednih hiš. Nato

so prišli v hišo in v okoliših meseca je bil mučen iz blazničnice kot ozdravljen.

V nedeljo so ga prijeli v Vel. Laščah, kamor je prišel ves spehan. Sel je v cerkev, od koder ga je zvalil nek voznik.

Umrli so v Ljubljani: Urula Jurjevec, žena posestnika, 76 let. — Fran Puh, občinski urbovec 75 let. — Fran Kregar, železniški delavec, 20 let. — Fortunat Žorž, orožniški stražmojster v p. 43 let. — Josip Koren, voznik električne železnice, 30 let. — Gašper Bartol, dmnar, 44 let. — Jera Zupanc, delavčeva žena, 60 let. — Ivan Samša, pilarski pomočnik, 60 let.

ŠTAJERSKO.

K ljubici je hotel iti. Dne 4. decembra okoli polnoči je v okolici St. Jurja ob j. z. stanujoči posestnikov sin Jurij Močnik prišel pred stanovanje posestnice Marije Kristanšek in zahteval, naj ga spusti k njeni hčeri Antoniji. Ker se mu je to zabilo, je razbijal po vratih, potrl pred hišo stoječo mizo in metal kamenje proti hiši da je razbil opeka na strehi. Močnika so ovdali sodišču.

Žena moža ubila. Pred par dnevi je prišla posestnica Elizabeta Verdev iz Pirešec v Velenje, da spravi domu svojega moža, ki je popival po gostilnah. Našla ga je v hlevu ondodnega župana Skaze pijanega ležati na tleh. V veliki jezi je iz rok iztrgala županu, ki je bil navzoč, palico ter neusmišljeno začela pretepati svojega moža, da je dobil več ran. Župan Skaza je naposled zabranil, da razdivjana žena ni še bolj pretepla svojega moža. Krvavel je na glavi, in rokah in tudi iz nosa in ušes mu je tekla kri. Elizabeta Verdev se ni nadalje brigala za svojega moža, temveč ga je pustila v krvi ležati. Sele sin France je prepeljal težko ranjenega Verdeva domov. Elizabeta Verdev se je tudi izrazila, da bi prav nič ne škodovalo, če bi ga tudi ubila. Zoper sirovo ženo so uvedli kazensko preiskavo.

Vsled nesrečne ljubezni se jehotela zastrupiti. Iz Celja poročajo: Dne 7. dec. je 18 letna hči Stefanija tukajšnjega hišnega posestnika in čevljarja Stefana A. izpila nekaj arzenika. Ko je začela bljuvati in ko so se pojavili hudi želodčni krči, so stariši poslali po zdravnika, ki je kostatiral zastrupljenje ter ji izpral želodec. Vzrok poskusemu samomoru je nesrečna ljubezen do nekega častnika.

Sekiro je šel nad ženo. Iz Celja poročajo: Pred kratkih je nastal prepri med zakonskima Jožefom in Marijo Volavšek v Vrhu pri Zalcu. Mož je bil namreč zelo ljubosumen. Med preprirom je šel Jožef Volavšek na dvorišče, vzel tam sekiro ter zamahnil proti svoji ženi, ki je prišla ravno iz hiše. K sreči je ni zadel. Žena mu je ušla ter se podala k svojim sorodnikom. Zoper siroveža so uvedli kazensko postopanje.

Za častnega občana je bil izvoljen v seji občinskega odbora občine Loke na Planini dne 5. grudna mnogoletni župan Josip Jazbinšek.

Umrli je Konjicah posestnik Oskar Urban, star 63 let.

Rop. Iz Ptuja poročajo: 27 letni brezposelni, že večkrat kaznovani hlapec Jožef Hafner iz Ragnosnice pri Ptujju je izvalil pred par dnevi proti večeru šestletnega hlapca Martina Unterlehnerja iz Ptujja v Ra. helje, kjer ga je za pokopališčem napadel ter mu vzel iz žepov dve srebrni uri. Nato je zbežal. V neki zganjarni v Ptujju je hotel Hafner, prodati eno uro. Ljudjem se je pa to zdelo sumljivo in so ga dali prijeti. Kmalu na to je prišel Unterlehner na policijo, da napravi ovadbo. Spoznal je takoj Hafnerja kot storilca. Hafnerja so oddali občinskemu so-

Umrl je na Pljani ob tržaškem odvetniku dr. Matej Pretnerja, Jožet Pretner.

Avstro - Amerikanska ČRTA.

Najbravnejša in najnovejša parobrodna črta za Slovence in Hrvatse.

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Brzi poštni in novi parobrodi na dva vijaka:

Martha Washington, Laura, Alice, Argentina in Oceania.

Druga nove parnike, bodo vozili 19 milj na uro gradit. — Parniki odplujejo iz New Yorka ob sredah ob 1 popoldan in iz Trsta ob sobotah ob 2 popoldan proti New Yorku. — Veliki parniki imajo brezšest brojav, električno razsvetljavo in so moderno urejeni. — Hrana je domača. — Mornari in zdravniki govorijo slovensko in hrvaško.

Za nadaljne informacije, come in vozne listke obrnite se na naše zastopnike ali pa na:

PHELPS BROS. & Co.

Gen'l Ag'ts, 2 Washington St., New-York.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo in najboljšo sredstvo za rast las, proti izpadanju las in odstranitve luskin na glavi, t. j. Alpen tinktura in pomada, od katere resnično moškim in ženskim zrastejo lepi lasje; ravno tako moškemu zrastejo lepi brki in brada. Revmatizem v rokah in nogah se popolnoma odstrani, ravno tako kurja ocesa, ozeblina, bradavice in potne noge to zdravilo hitro odstrani.

Vprašajte pri
J. WAHCIC, 109a E. 64th St.
Cleveland, O.

DR. HARTMANN

Po svoji 15 letni skušnji sem tako izpolnil moj NOVI NAČIN ZDRAVLJENJA da zmorem ozdraviti tudi take bolnike, katerim drugi zdravniški Instituti niso mogli niti pomagati še manj pa ozdraviti.

Vsak da dobivam pisma od mojih hvaležnih pacientov, katere sem ozdravil po moji NAJNOVEJŠI METODI, in katere so njih zdravniki progasili za neozdravljive.

Vzrok in izvor vsake bolezni je isati v slabi, pokvarjeni in nečisti krvi. PO MOJEM NAČINU ZDRAVLJENJA, zadobite novčisto kri, katere vam ukrepi moč in zdravje, ter spravi v red vse življenske organe.

PIŠITE PO MOJO KNJIG "NOVA METODA"

ter priložite par poštinih znamk za pošto. Knjiga vam vse natančno pojasni; — zavržite pa vse stare zdravniške knjige, ker so brezvsake vrednosti in škodljive;

Čitajte vsebino pisma, kakor nalobivam skoro vsak dan od mojih pacientov:

Velenjeni gospod Dr. Hartmann!
Hvalino vam namenjam, da sem po Vaših starih in polnoma ozdravil, in sem da mi ne bode treba več rasti zdraviti. Ozdravil sem hvala Bogu popolnoma, ter se vam iskreno priporočam za Vašo zdravilnico. Vsi hvalni pozdravi
FRANK BORAK, Box 121, Joazeiro, Pa.

Velenjeni gospod!
Slejem si v dolžnost, da se vam iskreno zahvalim za priloženo zdravilo, s katerim sem v dveh tednih popolnoma ozdravil od zadnjega kašlja, za kar se vam le iskreno zahvaljujem. Ob jemanju Vašega zdravila, da mi dopolnite zdravila za slabo srčevanje, da katerim tri tiskaj neki možki, Vasa hvala!
HELENA PAJAN, 24th Toronto Ave., St. Catharines, Ont.

Zglasite se ali pišite na naslov:

DR. FERDINAND HARTMANN

281 E. 14th St., NEW YORK, N. Y.

URADNE URE: Med tedno od 10. dne do 5. ure. Ob nedeljah od 10. dne do 1. ure.

Rojaki ne poslušajte!

Obrekovalcev in lažnjincev, ki kateri ne govorijo drugega nego črna zaviat.

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

(Istna hiša)

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.

stoji danes tako trdna kakor se nikdar popreje. Kdor pošilja

denarje v staro domovino

lahko mirno spi in si je svest, da ti prilego po postrovanju te trdika v najkrajšem času dom.

Potniki, kateri kupijo

parobrodne listke

so pri tej berki najbolj in najprijaznejše postrojeni.

To ve več tisoč rojakov!

Vašemu letu se je nakrat dajal na to trdnico, se je valno s zmagovitostjo na njo obrnil.

Satan in Iškarijot.

Spisal Karol May; za "Ameriko" priredil E. J. P.
TRETJA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

Vrtno se po hodniku nasaj. Ko pridemo do konca in hočemo po lestvi navzgor, slednje ni bilo več tam. Spogledamo se med seboj.

"Kaj pravi moj brat k temu?" vpraša Winnetou, ko se zadovoljno nasmeje.

"Da smo mi oči."

"Navzgor ne moremo," toži Ptčar. "Ujeti smo."

"Nikakor ne," odvrne Winnetou. "In če bi bili v resnici ujeti, bi bilo to samo za kratek čas. Najprvo pogledajmo, če odpremo pokrivalo od odprtine."

"Saj ne moremo navzgor, ker nimamo lestve," reče Ptčar.

"Lestva je tukaj," odvrne. "Mi sami smo lestva. Ali lahko nekoliko plezate? Mogoče ste telovadec?"

"Da."

"Postavite se torej na ramena Winnetoua; jaz poklekнем in Winnetou stopi na moja ramena; potem se pa stegneta do pokrova in poskusite, če se da odpreti."

Ptčar poskuša, pa ne more ničesar odpraviti. Na kak način je židinja tako trdno zavorila luknjo, nam ni bilo mogoče uganiti.

"Emmery čaka zgoraj," rečem. "Če ne pridemo, pa pride on po nas."

"Pa če so tudi njega preslepili?"

"Torej nam preostaja še pot po vodi."

"Kakšni vodi?"

"Ali ne veste, da je ravno v sredini hodnika odprtina, pod katero se nahaja voda?"

"Ne."

"Ta voda je v zvezi z reko zunaj in mi slutimo, da je Jonatan na tej poti pobegnil."

"Kaj? Kako? Kdaj se je pa to zgodilo?"

"Pred dobro uro."

"Ah ravno ob tem času sem videl luč v hodniku in lahko šepetanje; razumeti nisem mogel ničesar; tudi razločiti nisem mogel oseb; samo toliko sem dognal, da ste dve; luč je obstala za nekoliko časa v sredini hodnika, nakar je zginila."

"To je bila židinja z Jonatanom; smola za nas. Vendar sedaj niti čakati ne moremo, da nam pride Emmery na pomoč, pač pa takoj odidemo po vodi na prosto."

"Apac je bil z menoj zadovoljen. Gremo torej v sredino hodnika nazaj in zopet odstranimo deske. Ko si sežujemo čevlje, in revolver ter drugo stvar, kateri bi utegnili škodovati, zavijemo, stopimo v vodo; ki nam niti do prsi ni segala."

Pri tem sem se moral spomniti na neki drug, temu podoban dogodek, ko sem v Egiptu odnesel ukradeno dokladi iz Haremja, ter sem ob tej priliki tudi moral hoditi po podzemeljskem kanalu, da sem se rešil.

S svetilko grem naprej. Skloniti smo se morali precej, da nismo z glavami treskali ob strop. Pot nikakor ni bila kratka. Čez kakih deset minut se le začutimo, da postaja zrak boljši, nakar pade odsev naše svetilke na veje, ki so visle v kanal. Še dva koraka — in že smo v reki, ki je bila ravno tako globoka kot kanal sam. Veje so bile od nekega grma, ki je bil tako razraskan, da je popolnoma pokrival izliv kanala v reko.

Winnetou in Ptčar stopita za menoj iz vode; nahajali smo se na bregu reke Flujo Blanco, v kanjonu poleg skalnate soseke.

"Tudi Melton je tukaj prišel ven," omeni Winnetou. "Ali misli moj brat, da je Melton še v bližini?"

"Ne, ker je že odšel."

"Naš brat Emmery torej ni dobil pazil, sicer bi ga moral na vsek način videti."

Po tem kratkem razgovoru se uspojitno v sotesko; na drugem koncu gori indijanski ogenj, preko katerega je Emmery prej skočil. Prestajalo nam ni ničesar drugega kot slediti Emmeryu. Zaženem se torej in že sem na drugi strani, kjer podrem dva ali tri rudečkarje. Za menoj prileti Winnetou. To jim je pa bilo vendar preveč. Vedeli so, da smo zgoraj v puebli, in sedaj pride mo med nje, kakor krogla iz puške. Samega začudenja n srhalu strme v nas in niti kričati ne morejo.

Sedaj pa skoči tudi Ptčar. To je bilo za nje še bolj čudovito.

"Uff, uff, uff! se začuje naokoli, in oni, s katerim smo kadili pipo, pristavi:

"Ali dela Winnetou danes čudeže? Ali pa imajo mogoče naši bratje dva telesa, da so naenkrat lahko v puebli in pri nas?"

Ne odgovorimo ničesar, pač pa korakamo proti lestvi, ki vodi iz priličja v prvo nadstropje. Lahko si mislite, kako začuden nas je Emmery pogledal. Seveda nas je pričakoval pri odprtini, sedaj pa prihajamo izmed srede Indijancev. Z velikimi skoki prihitijo do roba in zakliče:

"Vi tukaj! In tudi master Ptčar, o katerem mislim, da je —"

em koncu gori indijanski ogenj, preko katerega je Emmery prej skočil. Prestajalo nam ni ničesar drugega kot slediti Emmeryu. Zaženem se torej in že sem na drugi strani, kjer podrem dva ali tri rudečkarje. Za menoj prileti Winnetou. To jim je pa bilo vendar preveč. Vedeli so, da smo zgoraj v puebli, in sedaj pride mo med nje, kakor krogla iz puške. Samega začudenja n srhalu strme v nas in niti kričati ne morejo.

Sedaj pa skoči tudi Ptčar. To je bilo za nje še bolj čudovito.

"Uff, uff, uff! se začuje naokoli, in oni, s katerim smo kadili pipo, pristavi:

"Ali dela Winnetou danes čudeže? Ali pa imajo mogoče naši bratje dva telesa, da so naenkrat lahko v puebli in pri nas?"

Ne odgovorimo ničesar, pač pa korakamo proti lestvi, ki vodi iz priličja v prvo nadstropje. Lahko si mislite, kako začuden nas je Emmery pogledal. Seveda nas je pričakoval pri odprtini, sedaj pa prihajamo izmed srede Indijancev. Z velikimi skoki prihitijo do roba in zakliče:

"Vi tukaj! In tudi master Ptčar, o katerem mislim, da je —"

"Tih, ga prekinem. 'Nikar ne kriči tako. Židinja ne sme ničesar vedeti. Ali si jo kaj videl, od kar smo te zapustili?'"

"Da, spodaj v njenem stanovanju. Tupasem sem pogledal dol in sem jo videl, kako je hodila po sobi. Toda zakaj pa vprašate? Najbrž vas je preslepila, pa ste našli kako skrivno pot, po kateri ste pobegnili iz luknje."

"Tako je. Lepa židinja misli, da smo v pasti, in sedaj se najbrž pripravlja, da tudi tebe spelje na led."

Povem mu, kaj smo doživeli in se pristavim:

"Židinja nas ne sme opaziti. Prepričan sem, da nekaj kuje zoper tebe in bo kmalu prišla sem gori. Radoveden sem pa, kako bo to naredila."

Po tem govoru grem jaz, Winnetou in Ptčar proti onemu mestu, kjer so ležale puške junov. Postavimo jih v piramide in se skrijemo za temi piramidami, da nas židinja ni mogla opaziti.

Kakor sem rekel, tako se je zgodilo. Že čez nekaj trenutkov pride židinja navzgor in pogleda, kje je Emmery.

"Senor, zakliče, 'načelnik Indijancev naj pride s tremi vojniki navzdol v moje stanovanje.'"

"Kdo je to zapovedal?"

"Senor Shaterhand. On je spodaj pri senor Meltonu."

"Zakaj je pa Old Shaterhand vas poslal sem? Saj bi mi lahko sam povedal." (

"On nima časa. Gospodje se pogovarjajo o jako važnih stvarih. Mislim, da govore o neki dedščini."

"In zakaj bi bili Indijanci navzoči?"

"Ne vem. Old Shaterhand je dejal, da hitro pridite."

"Dobro. Povejte mu, da bo dejo rudečkarji takoj tukaj."

Židinja gre zopet navzdol. Emmery pa pride k nam in reče:

"Kaj neki namerava?"

"To je vendar jasno. Ona hoče priklicati rudečkarje, da bi jih pregovorila, da te pri mejo in zaprejo."

"Toda kaj ji koristi, če smo mi zaprti?"

"Mnogo, zelo mnogo. Ona pošlje do Jonatana poslance, ki mu pove, da naj pride nazaj. Če smo mi zaprti, tedaj je za Meltona vse dobljeno."

"Torej mora ona vedeti, kje je Jonatan?"

"Gotovo."

"Ah, kaj bi dal, če bi mi mogli revedeti to!"

"Mogoče zvezo po zijači."

"Kako?"

"Na ta način, da se jaz izdam za Jonatovega očeta."

"Toda ona tebe pozna. Saj te vendar ne bo zamenjala z drugim."

"Na vsak način. Ona se ne ve, da je stari ujet. Gotovo mu bo hotela sporočiti, kje je njen zaročenec. In ob tej priliki zvezi tudi jaz to skrivnost. Toda stopiva vendar navzdol k njej. Sem radoveden kakšen obraz bo naredila, ko me opazi."

Kmalu sva spodaj. Emmery koraka naprej in jaz za njim. Ko pride Emmery do zadnje ga zastora, ga razgrne, stopi naprej, dočim jaz počakam skrit za zastorom.

"Ali ste vi senor?" slišim židnjo vzklikniti. "Pričakovala sem Indijancev. Kdaj pa pridejo?"

"Jim nisem še ničesar povedal."

"Zakaj pa ne? Senor Shaterhandu se zelo mudi."

"Jaz bi najraje prej z njim govoril. Kje pa je sedaj?"

"Tam na oni strani. Toda zakaj ne spolnete njegovega povelja. Zakaj bi radi najprvo z njim govorili?"

"To je moja stvar. Jaz bi rad z njim govoril, to je vse. Če pa me nečete peljati k njemu, grem pa jaz po njega. Pogledajte sem, tu je!"

Emmery odgrne zagrinjalo, me prime za roko in potegne noter. Ko me ona zagleda, ostrmi samega začudenja.

"Vidite, senor," rečem, "da komaj sem bil zaprt spodaj v hodniku, pa sem že zopet tukaj, ne da bi mi vi posodili lestev. Saj ste vendar veselji, da me zopet vidite?"

"Da, da, veslim se," zakliče, ko skriplje z zobmi in stiska pesti.

"Torej hočem jaz vaše veselje še pomnožiti s tem, da vam naznanim, da je z menoj tudi Winnetou in Ptčar, da smo sedaj vsi prosti."

Tu se zadreko podivjana mačka nad mene:

"Vi imate tisočkrat več sreče kot pameti. Toda ne veselite se prezgodaj.

Jonatan vam je vseeno ušel. In mogoče mislite, da je denar pri meni pustil? Kako ste vendar neumni!"

"Srela! Je pač smola za nas. Toda njegov stari je tudi pobegnil," rečem z zelo jeznim glasom.

"Tudi on?" vpraša, ko se ji oči zasvetijo samega veselja.

"Kje ste pa to zvedeli?"

"Njegovo gnezdo je prazno. 'Krasno! krasno!' se veselim. 'In vi bi sedaj radi zvedeli, kam sta bežala Hahaha!'"

"Seveda bi rad to vedel! Mislim, da ste vi ravno tako radovedni, kam je bežal vaš ljubček kot jaz."

"Meni že ni pobegnil."

"Le smejajte se! On je vam pobegnil. Njega in denar ne bode nikdar več videli."

"Nikdar? Senor, povem vam, da ga zopet vidim, kadar le hočem."

"Neumnost! Saj niti ne veste, kam je šel."

"Ne samo, da vem, kje je, pač pa tudi vem, kje me bo čakal."

"In mislite, da je samo vam to znano? Jaz tudi vem."

"Vi? mislim, da fantazirate. Za mesto vesta samo dva, jaz in on."

"Trije. Računajte tudi mene zraven. Predno zapustim pueblo, vam povem pravo ime."

"Ničesar ne bode povedali, prav ničesar. Mislite, da sem tako neumna, da vam bom v jezi kaj povedala. Pa ste se pošteno zaračunali. Jonatan vam je ušel s svojim denarjem, njegov oče tudi. On je nosil denar v svojih čevljih. Zakaj ga niste takrat preiskali, ko ste ga imeli v svojih rokah. Hlev je sedaj prazen, o katerem ste mislili, da boste dobili v njem polno čredo. In kaj hočete z menoj? Jaz sem revna, ker nimam ničesar. Dolgo časa ste v kalnem ribarilu, pa se vam je vse ponesrečilo."

"Naj bo kakor hoče; dokler smo mi tukaj, se vi ne bode nikamor premaknili. Pozneje pa lahko greste, kamor hočete, magari za vašim Jonatanom. Radoveden sem le, kako kako ste zaparkaditali luknjo, kamor ste nas zaprli."

Dajte prihodnje

Geo. A. Lorentz

6702 BONNA AVE. N. E.

PLUMBER

Polaganje cevi za vodo in plin, kopeli itd. Se priporoča rojakom. Cent. 8873 R.

Slovenske trgovine.

Sl. deče trgovine priporočajo rojakom:

SALOONI:

FRANK JENŠKOVIČ,
5393 St. Clair ave.

JOS KOZELY,
4734 Hamilton ave.

MIKE SETNIKAR,
6131 St. Clair ave.

JOHN KROMAR,
998 E. 63rd St.

ANTON BAJUK,
3141 St. Clair ave.

LOV. VEHOVEC,
4047 St. Clair ave.

LOV. PETKOVŠEK,
965 Addison Rd.

ANTON ZAKRAJSEK,
991 E. 64th St.

JOHN BRESKVAR,
3528 St. Clair ave.

FRANK STERNISHA,
1009 E. 62nd St.

JOS SAJEVIC,
6317 St. ave.

FRANK PUTZELI,
3209 St. Clair ave.

JAKOB GRDINA,
513 Collamer ave. Collinwood

ANTON ŠHEPEC,
4229 St. Clair ave.

FRANK KMET,
3922 St. Clair ave.

FRANK KORČE,
5006 St. Clair ave.

JOHN BLATNIK,
6304 St. Clair ave.

JOHN SVETE,
6120 St. Clair ave.

LOUIS J. LAUSCHE,
6121 St. Clair ave.

MARTIN NOVAK,
1029 E. 61st St.

JOE NOSSE,
1226 E. 55th St.

JAKOB LAUSHE,
6101 St. Clair ave.

ANTON KUHELJ,
3822 St. Clair ave.

AUGUST BUDAN,
1423 E. 39th St.

FRANK JURCA,
1287 E. 55th St.

SLOVENSKA GOSTILNA,
3855 St. Clair ave.

JOHN GRDINA,
6025 St. Clair ave.

JOS. ZALOKAR,
899 Addison Rd. N. E.

JOSIP BIZJAK,
6022 St. Clair ave.

MATH HRASTAR,
5920 St. Clair ave.

ANTON NOVAK,
1056 E. 61st St.

J. POSCH,
4426 Hamilton ave.

ANTON BRODNIK,
6514 Juniata ave.

JOHN BRODNIK,
1021 E. 62. St.

Trgovina na debelo z vinom in žganjem.

GEO. TRAVNIKAR,
6102 St. Clair ave.

GROCERIJE.

JOHN PIRNAT,
3512 St. Clair ave.

PREVEC & PEKOLJ,
1293 E. 55th St.

CHAS. KARLINGER,
3942 St. Clair ave.

JOHN SPECH,
6302 Glass ave.

FRANK URANKAR,
1192 Norwood Rd.

KUHAR & JAKŠIČ,
3830 St. Clair ave.

MRS. J. ŠKEBE,
960 E. Collamer St.

BRIVNICE.

FRANK ŠKERJANEC,
6124 St. Clair ave.

To so sami slovenski trgovci, katere slovenskemu občinstvu v naši naselbini priporočamo. Pa tudi rojaki po drugih naselbinah se lahko poslužujejo teh naslovov, in kadar rabijo, naj pišejo na enega teh trgovcev, ki jim bo drage volje postregel. Upamo, da se njih zgasi še več, ki do sedaj še niso oglašeni. Natančnejša pojasnila dobite v uradništvu 6119 St. Clair ave.

LEO ZIEGLER

3904 St. Clair ave.

MESNICE.

OGRINC & ANZLOVAR,
6124 Glass ave.

FRANK VESEL,
4034 St. Clair ave.

JOE KLOPČIČ,
1029 E. 62nd St.

MESNICA IN GROCERIJA.

JOS FURLAN,
1604 E. 81 St.

ČEVLJARSKE PRODAJALNE:

FRANK SUHADOLNIK,
6107 St. Clair ave.

FRANK BUTALA,
6220 St. Clair ave.

KROJAČI.

JOSIP GORNIK,
6113 St. Clair ave.

JOS HREN, p. d. ŽIGEC,
4033 St. Clair ave.

JOHN GORNIK,
6105 St. Clair ave.

JOS. KUŽNIK,
3545 E. 81st St. Newburg.

ANDREJ JARC,
6110 St. Clair ave.

LOVRENC URBANIJA,
1367 E. 43rd St.

BANČNI ZAVODI

FRANK SAKSER Co.,
podružnica, A. Bobek poslovd

6104 St. Clair ave.

SLAŠČICARNE.

GEO. BOŠTJAN,
6010 St. Clair ave.

FRANK OBLAK,
3843 St. Clair ave.

ZELEZNINA — POHISTVO

i. t. d.

ANTON GRDINA,
6127 St. Clair ave.

JOSIP ŽELE,
6108 — 10 St. Clair ave.

TRGOVINE Z MODNIM

BLAGOM.

JERNEJ KNAUS,
6129 St. Clair ave.

ANTON LOGAR,
3837 St. Clair ave.

JOHN GRDINA,
6111 St. Clair, ave.

FRANK J. TURK,
1363 E. 55th St.

M. MAREŠIČ,
3916 St. Clair ave.

IZDELOVALNICA MEH-

KIH PIJAC.

JONH POTOKAR,
4126 St. Clair ave.

KONTRAKTORJI

SATKOVIČ BRATA,
1129 NORWOD Rd.

Slovenska trgovina ženskih

slamnikov in klobukov poseb-

nost je oprava nevest.

ROSI STANKO,
6203 St. Clair ave.

Trgovina z moško opravo in

čevlji.

FRANK KENIK,
6301 St. Clair ave.

URAR IN ZLATAR.

ANTON SAMSON,
6209 St. Clair ave.

Department store

ANTON KAUSEK

6202—6204 St. Clair ave.

Vi nas poznate.

Izvršujemo vsa

fotografska

naročila.

Musposka Bros.

1841 Euclid Ave.

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAČ

6105 St. Clair Ave.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih trpežnih jesenskih in zimskih oblek. Prodajam obleke po meri in prodajam že narejene obleke. Priporočam se sl. društvom v napravo uniform in izvršujem vsa druga krojaška naročila.

Tel. Princeton 2402 W. SVOJ K SVOJIM!

POZOR!

Pazite v vsaki številki na ta oglas. Tu bode vsakokrat nekaj, kar se bode tikalo vas; vsi pridete na vrsto. Včasih vas bom grajal ali svaril ali pa navduševal — vedno vas hočem opominjal na nakup